Четвъртък, 10 март 2022 г.

P9_TA(2022)0078

Положението на журналистите и защитниците на правата на човека в Мексико

Резолюция на Европейския парламент от 10 март 2022 г. относно положението на журналистите и на защитниците на правата на човека в Мексико (2022/2580(RSP))

(2022/C 347/16)

Европейският парламент,

— като взе предвид предходните си резолюции относно Мексико,

— като взе предвид Споразумението за икономическо партньорство, политическо координиране и сътрудничество между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Съединените мексикански щати, от друга страна ([1]) (Глобалното споразумение между ЕС и Мексико), което е в сила от 2000 г., както и актуализираното споразумение,

— като взе предвид диалозите на високо равнище между ЕС и Мексико относно правата на човека и диалога на високо равнище по многостранните въпроси,

— като взе предвид Насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека и относно свободата на изразяване онлайн и офлайн,

— като взе предвид изявлението на място на Европейския съюз, Норвегия и Швейцария от 15 февруари 2022 г. относно убийството на журналиста Хебер Лопес Васкес,

— като взе предвид съвместното изявление на Междуамериканската комисия по правата на човека, нейния специален докладчик по свободата на изразяване на мнение и Службата на върховния комисар по правата на човека на ООН в Мексико от 28 януари 2022 г., в което се осъжда убийството на Мария де Лурдес Малдонадо Лопес,

— като взе предвид изявлението на Службата на Върховния комисар по правата на човека на ООН от 19 октомври 2020 г., озаглавено „UN expert encourages Mexico to increase protection of human rights defenders“ (Експерт на ООН насърчава Мексико да подобри закрилата на защитниците на правата на човека),

— като взе предвид плана за действие на ООН от 2012 г. относно безопасността на журналистите и въпроса за безнаказаността,

— като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права от 16 декември 1966 г.,

— като взе предвид Всеобщата декларация на ООН за правата на човека от 10 декември 1948 г.,

— като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник на дейността,

А. като има предвид, че насилието, нарушенията на правата на човека и нападенията срещу журналисти и защитници на правата на човека, включително защитници на околната среда, коренното население и общности, както и срещу защитници на правата на жените в Мексико, нарастват драстично; като има предвид, че широко разпространеното насилие в Мексико продължава да нараства, както стана видно по време на местните и регионалните избори през юни 2021 г., и че положението с принципите на правовата държава сериозно се влошава; като има предвид, че обезпокоителен и драматичен брой журналисти и защитници на правата на човека, и най-вече тези, които разследват корупция с участието на държавни служители или разкриват работата на престъпни наркокартели, особено на местно равнище, са обект на предупреждения, тормоз, заплахи, изнасилване, нападения, насилствено изчезване и дори убийство и наблюдение от страна правителствени органи или на престъпни групи; като има предвид, че на 27 февруари 2022 г. беше извършено масово убийство, като 17 души бяха убити;

Б. като има предвид, че според различни неправителствени организации (НПО) и международни организации Мексико отдавна е най-опасното и най-смъртоносно място за журналисти извън районите, в които официално се води война; като има предвид, че според организацията „Репортери без граници“ за трета поредна година през 2021 г. Мексико е била най-опасната държава в света за журналистите и се нарежда на 143-то място от общо 180 държави в световния индекс за свобода на печата за 2021 г.;

([1]) ОВ L 276, 28.10.2000 г., стр. 45.

В. като има предвид, че 2022 г. бележи най-смъртоносното начало на годината за журналистите в Мексико, след като бяха убити най-малко шестима журналисти; като има предвид, че убийствата на Мария де Лурдес Малдонадо Лопес, Маргарито Мартинес, Хосе Луис Гамбоа, Хебер Лопес Васкес и Роберто Толедо са само няколко драматични примера за нападенията срещу журналисти и лица, работещи в медиите; като има предвид, че журналистите трябва да понасят лоши условия на труд и много от тях нямат достъп до здравни и психиатрични услуги; като има предвид, че положението се влоши след последните президентски избори през юли 2018 г., като според официални източници най-малко 47 журналисти са били убити;

Г. като има предвид, че според Министерството на вътрешните работи от декември 2018 г. до днес в Мексико са били убити най-малко 68 защитници на правата на човека; като има предвид, че равнището на насилие срещу жени и броят на убийствата на жени са високи и че въпреки някои институционални стъпки броят на изчезналите лица е изключително тревожен;

Д. като има предвид, че президентът Лопес Обрадор често използва популистка реторика в ежедневните пресбрифинги, за да оклеветява и сплашва независими журналисти, собственици на медии и активисти; като има предвид, че реториката на злоупотреба и стигматизация създава атмосфера на постоянни вълнения спрямо независимите журналисти; като има предвид, че под претекст за борба с фалшивите новини мексиканското правителство създаде държавна платформа за излагане, заклеймяване и нападения срещу критичната преса; като има предвид, че през февруари 2022 г. журналисти организираха протести в 13 от 32-та щата на Мексико с искане за по-голяма сигурност и разследване на нападенията, насочени срещу журналисти;

Е. като има предвид, че от януари 2022 г. Федералният механизъм за закрила на защитниците на правата на човека и журналистите прилага мерки за закрилата на 1 518 души — 1 023 защитници на правата на човека и 495 журналисти; като има предвид, че механизмът е засегнат от сериозни недостатъци по отношение на наличните финансови и човешки ресурси, липса на подходящо подпомагане, недостатъчна координация с органите на държавното управление и забавяне на прилагането на мерките за закрила, което често струва човешки живот; като има предвид, че най-малко девет лица, включени в програмата за закрила, са били убити;

Ж. като има предвид, че мексиканската държава работи по създаването на национална система за превенция и закрила на защитниците на правата на човека и журналистите, която ще се основава на общ закон за превенция и закрила във връзка с нападенията срещу защитници на правата на човека и журналисти и ще включва приемането на национален модел за превенция, създаването на национален регистър на нападенията и прилагането на национален протокол за закрила;

З. като има предвид, че институционализираната и широко разпространена корупция, насърчавана от зле функциониращa съдебна система, поражда ендемичен проблем с безнаказаността, тъй като около 95 % от убийствата на журналисти остават ненаказани; като има предвид, както изтъкна Службата на специалния докладчик относно свободата на изразяване към Междуамериканската комисия по правата на човека, че тази безнаказаност изпраща послание за толерантност към насилието, което насърчава извършването на нови престъпления и води до автоцензура; като има предвид, че мексиканското правителство не проведе правилно реформите, необходими за намаляване на насилието и безнаказаността, включително за престъпления срещу журналисти и защитници на правата на човека;

И. като има предвид, че съществуват сериозни признаци, че мексиканската държава е използвала инструменти за телефонно хакерство, предназначени по принцип за борба с тероризма и картелите, включително шпионския софтуер *Pegasus*, срещу журналисти и защитници на правата на човека;

Й. като има предвид, че през ноември 2020 г. Мексико ратифицира Споразумението от Ескасу, което включва силна закрила на защитниците на околната среда; като има предвид, че Мексико следва да даде приоритет на неговото прилагане;

К. като има предвид, че неотдавна в Конгреса беше представено тревожно предложение за законодателство, което забранява на НПО, които получават чуждестранно финансиране, да се опитват да оказват влияние върху законодателството или да участват в стратегически съдебни дела;

Л. като има предвид, че няколко конституционни реформи на избирателната и съдебната система, предприети по инициатива на администрацията на Лопес Обрадор, пораждат съмнения относно стабилността на принципите на правовата държава и правната сигурност;

М. като има предвид, че стратегическото партньорство между ЕС и Мексико създаде условия за по-тясно сътрудничество между ЕС и Мексико по въпроси от глобално значение и по-конкретно за засилен диалог, координация и обмен в области като сигурността, правата на човека, избирателната реформа, регионалното развитие и регулаторните и търговските политики; като има предвид, че Мексико и Европейският съюз споделят общи ценности;

Н. като има предвид, че Глобалното споразумение между ЕС и Мексико включва клаузи относно правата на човека и относно демокрацията, а именно в член 1 и в член 39; като има предвид, че диалогът на високо равнище по правата на човека между ЕС и Мексико, който се състоя през 2020 г., доведе до договарянето на споразумение за съвместна работа в Мексико за подобряване на закрилата на защитниците на правата на човека;

1. осъжда заплахите, тормоза и убийствата на журналисти и на защитници на правата на човека в Мексико, включително защитници на околната среда и коренно население и общности; призовава органите да разследват убийствата бързо, задълбочено, независимо и безпристрастно, а по отношение на журналистите и работещите в медиите лица — в съответствие с одобрения протокол за разследване на престъпления срещу свободата на изразяване на мнение;

2. изразява най-дълбока съпричастност, солидарност и съболезнования за всички жертви и техните семейства; отново изразява загриженост във връзка с атмосферата на несигурност и враждебност, пред която са изправени защитниците на правата на човека и журналистите, и изразява солидарност с тях;

3. подчертава, че свободата на изразяване на мнение онлайн и офлайн, свободата на печата и свободата на събранията са основни механизми за функционирането на една здрава демокрация; призовава мексиканските органи да предприемат всички необходими стъпки, за да гарантират закрилата и създаването на безопасна среда за журналистите и защитниците на правата на човека в съответствие с установените международни стандарти, включително чрез разглеждане както на държавно, така и на федерално равнище, на въпроса за широко разпространената корупция, недостатъчното обучение и ресурси, съучастието на някои длъжностни лица и зле функциониращите съдебни системи, което води до тези високи равнища на безнаказаност;

4. отбелязва със загриженост систематичните и груби критики, използвани от най-висшите органи на мексиканското правителство срещу журналистите и тяхната работа, и осъжда честите нападения срещу свободата на медиите, и по-специално срещу журналистите и работещите в медиите лица; отново посочва, че журналистиката може да се практикува само в среда без заплахи, без физически, психологически или морални посегателства или други актове на сплашване и тормоз, и призовава мексиканските органи да поддържат и гарантират най-високите стандарти за защита на свободата на словото, свободата на събранията и свободата на избор;

5. призовава органите, и по-специално най-висшите от тях, да се въздържат от публикуване на съобщения, които могат да стигматизират защитници на правата на човека, журналисти и лица, работещи в медиите, да настройват обществото срещу тях или да нарушат хода на разследванията им; призовава тези органи публично да подчертаят централната роля на защитниците на правата на човека и на журналистите в демократичните общества;

6. настоятелно призовава правителството на Мексико да предприеме конкретни, бързи и ефективни мерки за укрепване на националните, държавните и местните институции и да приложи набор от спешни, всеобхватни и последователни стратегии за превенция, закрила, обезщетение и отчетност, за да се гарантира, че защитниците на правата на човека и журналистите могат да продължават дейността си без страх от репресии и без ограничения, в съответствие с препоръките на Върховния комисар по правата на човека на ООН и на Междуамериканската комисия по правата на човека; препоръчва Мексико да включи свързаните с пола аспекти при разглеждането на въпроса за безопасността на журналистите и на защитниците на правата на човека;

7. настоятелно призовава Федералния механизъм за закрила на защитниците на правата на човека и журналистите да изпълни обещанията си за увеличаване на финансирането и ресурсите си и да установи по-експедитивни процедури за предоставяне на закрила в полза на защитниците и журналистите с цел спасяване на човешки живот и осигуряване на безопасността на застрашените лица, включително чрез мерки за обезпечаване на сигурността на техните семейства, колеги и адвокати; подчертава, че в политиките за обществена закрила следва да участват ефективно правителствените органи и институции на всеки щат, а също и на местно равнище;

8. насърчава мексиканското правителство да предприеме действия за укрепване на държавните институции и утвърждаване на принципите на правовата държава с цел справяне с някои от структурните проблеми, които са в основата на нарушенията на правата на човека, и призовава в този процес да участват граждански организации, работещи в областта на правата на човека; приветства създаването на национална комисия (Comisión Nacional de Búsqueda (CNB)), чиято задача е да издирва масови гробове в цялата страна и да предприема стъпки за определяне и публикуване на действителния брой на изчезналите лица;

9. призовава правителството на Мексико да сътрудничи изцяло на органите на ООН и да отправи постоянна покана за посещение на всички специални процедури на Съвета на ООН по правата на човека, и по-специално специалния докладчик по свободата на убеждение и на изразяване на ООН, както и да си сътрудничи с тях проактивно;

10. приветства неотдавнашното посещение на Комитета на ООН по насилствените изчезвания в Мексико и признаването от страна на правителството на правомощията на Комитета да разглежда случаи от Мексико, което позволява на семействата на жертвите да представят случаи на Комитета, след като са изчерпали правните средства за защита на национално равнище;

11. призовава всички държави членки, Европейската служба за външна дейност и делегацията на ЕС в Мексико да повдигат въпроса за правата на човека пред мексиканските си партньори и да поставят в центъра на диалозите между ЕС и Мексико закрилата на журналистите и на защитниците на правата на човека; настоятелно призовава делегацията на ЕС и държавите членки да прилагат изцяло Насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека и относно свободата на изразяване онлайн и офлайн, за да предоставят цялата необходима подкрепа за работата на защитниците на правата на човека и журналистите;

12. подчертава значението на Мексико като стратегически партньор; припомня значението на силните и задълбочени отношения между ЕС и Мексико и потвърждава отново ангажимента си да насърчава тези отношения чрез актуализираното Глобално споразумение между ЕС и Мексико, което допълнително укрепва разпоредбите относно правата на човека и дава възможност на ЕС и на Мексико да обсъждат редица въпроси, като правата на човека, с гражданското общество, включително журналисти, защитници на правата на човека и други, на многостранно равнище;

13. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, държавите членки, временното председателство на Общността на латиноамериканските и карибските държави, генералния секретар на Организацията на американските държави, Евро-латиноамериканската парламентарна асамблея и президента, правителството и Конгреса на Мексико.